

Sygn. akt IV Kp 290/14

Prokuratura Rejonowa w Zabrze – Ds. 519/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący – SSO Adam Chodkiewicz

Protokolant – A. K.

przy udziale Prokuratora – Beaty Wojtasik

na skutek zażalenia pokrzywdzonej SM (...) w G.

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Zabrze z dnia 13.05.2014 r. o odmowie wszczęcia śledztwa

na podstawie art. 329 kpk i art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 465 § 1 i 2 kpk i art. 98 § 2 kpk

p o s t a n a w i a

1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Zabrze z dnia 7 lipca 2014 r. o odmowie wszczęcia śledztwa;

2. odroczyć sporządzenie uzasadnienia postanowienia do dnia 14 lipca 2014 roku.

Sygn. akt IV Kp 290/14

UZASADNIENIE

Do Prokuratury Rejonowej w Zabrze wpłynęło zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oszustwa na szkodę Skarbu Państwa oraz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w G. sporządzone przez członków jej zarządu. Według zawiadamiających, F. J. (1) miał wprowadzić w błąd notariusza w ten sposób, że w dniu 30 kwietnia 2004 r. zawierając umowę sprzedaży gruntów rolnych z obywatelami niemieckimi wpisanymi do księgi wieczystej jako właściciele gospodarstwa rolnego, niezgodnie z prawdą oświadczył, iż nabycie tych gruntów następuje w celu powiększenia gospodarstwa rodzinnego oraz, że spełnia wymogi z art. 3 ust. 7 i art. 5 ust 1 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z dnia 11.04.2003 r. oraz, że cena sprzedaży odpowiada wartości rynkowej nieruchomości, a to w celu uzyskania korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż:

- 4.048.607,20 zł na szkodę Spółdzielni Mieszkaniowej (...) stanowiącej różnicę pomiędzy ceną nabycia nieruchomości określoną w umowie z dnia 30.04.2004 r. a rzeczywistą ceną rynkową tych gruntów o pow. 25.610 m⁽²⁾ zajętych pod budowę budynków wielomieszkaniowych przez Spółdzielnię,

- 962.288,72 na szkodę Skarbu Państwa stanowiącej różnicę pomiędzy ceną nabycia nieruchomości określoną w umowie z dnia 30.04.2004 r. a rzeczywistą ceną rynkową tych gruntów o pow. 6.310 m² zajętych pod budowę budynków wielomieszkaniowych przez Wojskową Agencję Mieszkaniową,

- 90.579,14 zł na szkodę Skarbu Państwa tytułem różnicy w zapłaconym, a należnym podatku od czynności cywilnoprawnych,

- bliżej nieokreślonej kwoty na szkodę Skarbu Państwa stanowiącej różnicę pomiędzy ceną zakupu pozostałych gruntów objętych treścią umowy z dnia 30.04.2004 r. a ich rzeczywistą wartością wolnorynkową oraz wynikającą stąd różnicą w uiszczonym, a należnym podatku od czynności cywilnoprawnych,

które to zachowania wyczerpują znamiona czynu z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk.

Postanowieniem z dnia 13 maja 2014 r., sygn. akt Ds. 519/14 Prokurator na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie doprowadzenia w dniu 30 kwietnia 2004 r. w Z. przez nabywcę posiadanej przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) z/s w G. nieruchomości (nr księgi wieczystej prowadzonej przez SR w Gliwicach – KW (...)), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem Skarb Państwa oraz rzeczoną spółdzielnię poprzez wprowadzenie przez tego nabywcę w błąd notariusza co do okoliczności wyłączającej ustawowe prawo pierwokupu, czym wyrządzono szkodę w tej spółdzielni w wysokości nie mniej niż 4.048.607,20 zł, a Skarbowi Państwa – w wysokości nie mniejszej niż 1.052.867,86 zł, wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Na powyższe postanowienie pokrzywdzona Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w ustawowym terminie wniosła zażalenie, żądając uchylenia postanowienia i przekazania sprawy do dalszego prowadzenia oraz podjęcia prawidłowej decyzji w związku z zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa. W uzasadnieniu zażalenia skarżąca podniosła, iż nie można zgodzić się z dokonaną przez Prokuratora zawężającą interpretacją normy z art. 286 kk oraz upatrywania w czynie podejrzanego jedynie wprowadzenie w błąd notariusza. Według skarżącej nie pozostawia wątpliwości fakt, iż F. J. (1) składając fałszywe oświadczenie notariuszowi, wprowadził w błąd nie tylko notariusza, ale także Skarb Państwa – Agencję Nieruchomości Rolnych, gdyż notariusz nie zawiadomił Agencji o przysługującym mu prawie pierwokupu.

W ocenie Sądu zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. W pierwszej kolejności należy podnieść, iż skarżąca nie jest uprawniona do występowania w imieniu Skarbu Państwa - Agencji Nieruchomości Rolnych, gdyż nie posiada w tym zakresie legitymacji procesowej. Tym samym wywody dotyczące popełnienia przestępstwa na szkodę Skarbu Państwa nie mogą być brane pod uwagę. Odnosząc się natomiast do działania, które według zawiadamiającej stanowiło przestępstwo na szkodę Spółdzielni Mieszkaniowej (...), należy wskazać, iż Prokurator w oparciu o ustalony na podstawie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa stan faktyczny, wyprowadził trafne i logiczne wnioski końcowe, które należy uzasadnić. Sąd w pełni podzielił wnioski Prokuratora przedstawione w zaskarżonym postanowieniu. Nie budzi wątpliwości Sądu, iż ustalonym stanie faktycznym brak podstaw aby wywodzić, iż F. J. (1) swoim zachowaniem dopuścił się przestępstwa z art. 286 § 1 kk na szkodę Spółdzielni. W przepisie z art. 286 § 1 k.k. wymaga się, aby sprawca, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranej działalności. Jak trafnie wskazał Prokurator nabywca nieruchomości zawierając umowę sprzedaży wprowadził w błąd co do okoliczności faktycznych istotnych z punktu widzenia ustawowego prawa pierwokupu, nie Skarb Państwa, ani też Spółdzielnię Mieszkaniową „(...)” w G. (posiadaczy gruntu), lecz notariusza. Jasno bowiem wynika, iż przedmiotowe oświadczenie było skierowane wyłącznie do niego jako osoby czuwającej nad należyтым zabezpieczeniem praw i słusnych interesów stron oraz innych osób, lecz ekonomicznie niezaangażowanej co do przedmiotu umowy. Nie mogło zatem dojść do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez osobę wprowadzoną w błąd. W świetle zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa nie można też twierdzić, że w błąd została wprowadzona Spółdzielnia Mieszkaniowa (...). W tym miejscu warto wskazać, iż powodem zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa był fakt wystąpienia F. J. (1) z powództwem przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej o zapłatę kwoty 2.067.780 zł za bezumowne korzystanie z nieruchomości. Należy nadmienić, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 12.08.2008 r. sygn. akt I C 253/08 w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...), nakazano F. J. (2), aby przeniósł na rzecz powódki prawo własności nieruchomości za wynagrodzeniem w kwocie 4.162.070 zł. Wówczas kwestia prawa własności nieruchomości nie była kwestionowana przez Spółdzielnię.

Odnosząc się do kwestii oceny zachowania F. J. (1) pod kątem wyczerpania ustawowych znamion innego przestępstwa, Sąd w pełni podzielił wywody Prokuratora, w zakresie braku możliwości wszczęcia postępowania na podstawie innego przepisu ustawy karnej z uwagi na przedawnienie karalności w zakresie występku z art. 272 kk oraz 56 § 2 kks.

Reasumując, Sąd doszedł do przekonania, że w sprawie zachodzą negatywne przesłanki procesowe uniemożliwiające prowadzenie postępowania. Dlatego też całkowicie zasadną była odmowa wszczęcia śledztwa przez Prokuratora.